

AKTUALITA

Postavenie scheelitových a antimónových rúd v Nízkych Tatrách

MIROSLAV SLAVKAY

Условия шеелитовых и антимонитовых руд в Низких Татрах

После открытия шеелитового оруденения в кристаллику Низких Татир (Средняя Словакия) в течении разведочных работ изучалась и зональность минерализации. Она независит от варийского гранитоидного плутона, но только контролирует тектоническую альпинскую границу между гранитоидным плутоном и его метаморфной оболочкой. В пределах структуры находится вольфрамовая зона, от которой на обе стороны выделяется зональность медь-цинк-свинец-сурьма.

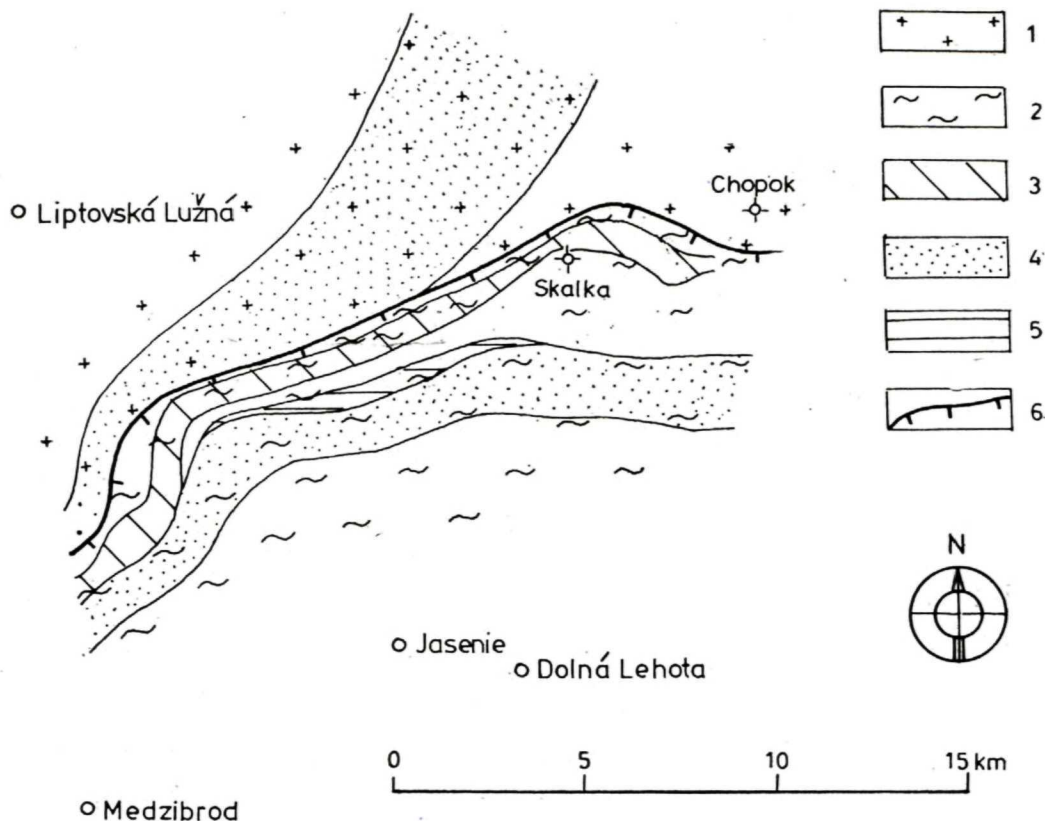
Position of scheelite and antimony ores in the Nízke Tatry Mts. (Middle Slovakia)

After discovering of scheelite mineralization in the Nízke Tatry Mts. crystalline the zoning of mineralization has been investigated during prospection. This zoning is independent on the Variscan granitoid pluton, but it controls the tectonic Alpine border between granitoid pluton and its metamorphic mantle. There is a tungsten zone in the area of this structure. Following zoning is at both sides of this structure: Cu-Zn-Pb-Sb.

Pri geologicko-ložiskovom výskume antimónových ložísk na južných svahoch Nízkych Tatier (Slavkay, 1971) sa ako aktuálna vynorila otázka veku a zonálnosti zrudnenia. Vznik žíl sa zaradil do alpínskej fázy vrásnenia a naznačená zonálnosť Sb-Pb-Zn-Cu v smere od povrchu do hĺbky, resp. od periférie do centra. Odvtedy sa poznatky o distribúcii rúd rozšírili, objavili sa väčšie akumulácie volfrámových rúd (Pulec, 1976, Pulec et al., 1977), vymedzila sa zóna scheelitovej mineralizácie dlhá viac ako 20 km a široká 400—1000 m a geologický prieskum v nej zistil aj rudné telesá (Petro, 1983) viažuce sa

opäť na alpínske štruktúry. Nové údaje dopĺňajú predchádzajúce výsledky a podporujú skoršie závery. Ucelenejšiu podobu dostáva najmä predstava o zonálnosti.

Scheelitová zóna leží v súvrství migmatitov s polohami amfibolitov, rúl, pararúl a mlado-paleozoických metavulkanitov. Generálne prebieha v smere VSV—ZJZ paralelne s okrajom granitoidného plutónu a má pozíciu centrálnej časti. Z oboch strán ju lemuje zóny s antimonitovými ložiskami a rudnými telesami. Kým juhovýchodná antimónová zóna (s ložiskom Lom, Lomníštá a početnými rudnými telesami) je vyvinutá



Obr. 1. Zonálne rozmiestnenie mineralizácie v oblasti Jasenia. 1 — granitoidy, 2 — kryštalické bridlice, 3 — zóna W mineralizácie, 4 — zóna Sb mineralizácie, 5 — zóna polymetalickej mineralizácie, 6 — tektonická zóna

Fig. 1. Zonal distribution of mineralization in the Jasenia area. 1 — granitoids, 2 — crystalline schists, 3 — zone of tungsten mineralisation, 4 — zone of antimony mineralization, 5 — zone of polymetallic mineralization, 6 — tectonic zone

v metamorfovaných horninách plášťa, severozápadná (s ložiskom Dúbrava a rudným telesom Ostredok, Latiborská hoľa, Husárska atď.) prevažne v granitoidnom plutóne. Medzi scheelitovou a juhovýchodnou antimonitovou zónou sú náznaky polymetalickej zóny s polymetalickým ložiskom Jasenie a s výskytom Cu rúd na Struhári.

V juhozápadnej časti sa obidve antimónové zóny primykajú k scheelitovej zóne, smerom na SV od nej odbiehajú. Možno to vysvetliť väčším erozívnym zrezom v severovýchodnej časti (Špiglová až Vajskovská dolina), kde sa k povrchu dostali vyššie termálne časti scheelitovej zóny. Svedčí o tom aj oveľa väčšie

zastúpenie volframu a kassiteritu, kým v juhozápadnej časti nie sú tieto minerály v scheelitovej zóne zastúpené. Z týchto údajov možno odvodiť mladší relatívny vek nižšie temperovanej antimónovej zóny voči scheelitovej zóne.

Ako vidieť, zonálnosť nezávisí od variského granitoidného plutónu, ale kontroluje alpsku tektonickú štruktúru — hranicu medzi granitoidným plutónom a jeho metamorfným plášťom. Svedčí to o pometamorfnom vzniku scheelitového a antimonitového zrudnenia v období alpskeho metalogenetického štádia.

*Geologický prieskum, n. p.,
Spišská Nová Ves*